

Tero Juutin valtuustoaloite 28.3.2023: Konsultoivia ja kiertäviä psykiatrisia sairaanhoitajia Etelä-Savon hyvinvointialueella kouluterveydenhuoltoon

Aluehallitus 25.05.2023 § 199
4575/00.02.01/2023

Valmistelijat

tulosaluepäällikkö Johanna Puhakka, puh. 040 656 7758
palvelualuejohtaja Mika Perttu, puh. 040 359 9775
palvelualuejohtaja Minna Mutanen, puh. 044 794 4300

Lasten ja nuorten mielenterveys ja päihdepalvelujen vastaanottojen sairaanhoitajat

Oppilas- ja opiskeluhuoltolain (30.12.2013/1287) mukaisesti kouluterveydenhuollossa toimii terveydenhoitajia ja lääkäreitä. Osana opiskeluhuoltopalveluja toimii myös psykologeja sekä kuraattoreita. Opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstöllä on lakisääteisesti erilaisia oikeuksia ja velvollisuuksia toimia osana oppilaitoksen opiskeluhuollon kokonaisuutta kuin muulla sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöllä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen (Eloisa) lasten ja nuorten mielenterveysvastaanottojen sairaanhoitajat toimivat tiiviissä yhteistyössä opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstön kanssa ja osallistuvat kutsuttuna mm. yksilökohtaisiin opiskeluhuoltopalavereihin. Lisäksi sairaanhoitajat osallistuvat kutsuttuna opetuksen järjestäjän vastuulla oleviin opiskeluhuollon ohjausryhmiin.

Sairaanhoitajat tekevät ison osan työajastaan jalkautuen kouluille, jossa he tekevät vastaanottotyötä ajanvarauksella. Lasten ja nuorten on usein helpompaa tulla vastaanotolle koulupäivän aikana, kun se toteutetaan koululla ja tämä mahdollistetaan pääsääntöisesti kaikille lapsille ja nuorille, jotka sitä toivovat. Lapsen tai nuoren sekä hänen huoltajansa luvalla sairaanhoitajat tekevät erityisesti terveydenhoitajien ja opettajien kanssa kouluilla ollessaan tiivistä yhteistyötä oppilaskohtaisesti. Osittain Eloisan alueella on käytössä myös Varhain-malli, joka tarjoaa tehostetusti apua oppilaitoksen arkeen hyvin varhaisessa vaiheessa.

Eloisan alueella on opettajilla mahdollisuus konsultoida mielenterveysvastaanotolla toimivia sairaanhoitajia nimettömästi. Lapsen tai nuoren sekä tämän huoltajan luvalla opettaja voi konsultoida myös yksittäisen oppilaan asiassa. Konsultointikäytännöissä on vielä alueellisia eroja, mutta jokaiselle koululle on tiedotettu alueen yhteydenottokanavasta etenkin, jos se on Eloisan aloittaessa muuttunut.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden hanke sekä Kestävän kasvun ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden hankkeen (TuSote) osana on aloitettu koulupsykykari-kokeilu Mikkelin alueella. Koulupsykykari työskentelee sovitut työpäivät nimetyillä kouluilla ja tarjoaa myös chat-palveluna konsultaatiomahdollisuutta. Kokeilun tuloksia arvioidaan syksyllä 2023 ja hankkeen päättyessä kokeilusta otetaan käyttöön niitä elementtejä, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi. Osana hanketta aloittaa 1.6. lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen chat palvelun koko Eloisan aluetta. Osa tähän suunnatusta resurssista tulee omasta palvelutuotannosta.

Toimintamallien yhtenäistämien on vielä Eloisan aloittamisen jälkeen kesken ja sitä tehdään osittain osana Kestävän kasvun ohjelmaa (RRP). Tavoitteena on, että jatkossa meillä on koko Eloisan laajuiset yhteisesti tunnetut toimintamallit. Näin ollen yhteistyö myös opiskeluhuoltopalvelujen sekä koulujen toimijoiden kanssa on helpompaa.

Lasten ja nuorten mielenterveysvastaanottojen henkilöstö

Eloisan strategian mukaisesti palveluja pyritään tuottamaan mahdollisimman oikea-aikaisesti ja lähellä asiakasta. Palvelujen tuottamista pyritään siirtämään yhä enemmän peruspalvelupainotteiseksi ja tuottamaan soveltuvilta osin digi-palveluna. Lisääntyneet lasten ja nuorten mielenterveyden sekä neuropsykiatristen häiriöiden ongelmat haastavat toimintaa ja tarvetta resurssin lisäämiseen on erityisesti entisen Essoten alueella nuorisoiikäisillä ja entisen Sosterin alueen peruspalveluissa kauttaaltaan. Kokonaisuudessaan palveluissa on huomattavaa resurssin lisäämisen tarvetta, jotta kasvaneeseen hoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ja samanaikaisesti turvaamaan konsultaatiomahdollisuudet yhteistyökumppaneille.

Hyvinvointialuejohtajan esitys

Selvitys viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Tero Juuti